

PREVALJSKE NOVICE

Glasilo Občine Prevalje

2001/2002

3

Županov uvodnik

Leto je zopet pri kraju! Tretje leto občine Prevalje, tretje leto skrbi in odločanja o našem kraju, o naši občini.

Zadnji decembrski dnevi nas praznično opravljene vabijo k novemu, pa je potrebno, preden vanj vstopimo, staro pospraviti. Temu so namenjene Prevaljske novice, da vas spomnimo, da pokažemo, da Prevalje predstavimo v luči dosežkov leta, ki se poslavlja.

Uspešnost preteklega leta boste ocenili Vi, spoštovani občani. Za Občino Prevalje in za vas smo se trudili in vam so Prevaljske novice namenjene.

Prepričan sem, da lahko leto 2001 štejemo za uspešno, saj smo postorili zastavljeno in načrtujemo za naprej. Odprli smo vrata Doma starejših Na Fari, obrtna cona je končana in predana obrtnikom v nadaljevanje izgradnje, v teku so rekonstrukcije nekaterih cestnih odsekov, zgradili smo kilometer in več javne razsvetljave, urejali in popravljali smo, se dogovarjali in planirali. O vsem tem in še o mnogih rečeh boste prebrali v letošnjih, tretjih Prevaljskih novicah.

Prevaljske novice so tudi dokument o delu in doseženem, so slikovni inventurni zapis, so predstavitev posebnosti in zaslužnih ljudi v občini. So poročilo in so vsebina za razmislek in oceno. Saj je vendar konec leta in čas inventur je.

Pojemajoče decembrske dni daljšajo in razsvetljujejo luči praznično okrašenih Prevalj, v nas se seli pričakovanje. Utrip prihajajočih božičnih in novoletnih praznikov prinaša novo upanje. Dan se obrne, prihaja čas svetlobe in novega življenja, za zimo zopet prihaja pomlad in življenje dobiva nov žar. Zato so ti prazniki tako lepi.

Da bi vsem nam bili tudi srečni, saj so prazniki miru in družinskega veselja. Vem, da v teh dneh veselja, mnogih skrbi ni moč odložiti, je pa lepše, če jih zaupamo prijateljem, sosedom in ko si ob polnoči novega leta stisnemo roke, je svet drugačen, lepši. Ponesimo pozdrav in lepo voščilo bolnikom in osamljenim in sami bomo srečnejši.

Združimo moči za občino Prevalje, lažje nam bo in uspešnejši bomo.

Verjamem, da bo tako.

Naj sporočilo božičnih praznikov spremlja naša skupna prizadevanja in delo, naj odzame skrbi in bolečino in v naše družine naseli mir in praznično veselje.

Vesolja in uspehov voščim v letu 2002, sreče ter zdravlja, da bi se vsa naša skupna pričakovanja uresničila. Da bi se vsakomur uresničile tudi najmanjše skrite želje, da bi bili srečni.

Vaš župan:
Dr. Matic Tasič

Praznik občine Prevalje

Občina Prevalje je 28. novembra 1998 sprejela sklep, da objavi javni anonimni natečaj za izdelavo celostne podobe občine Prevalje s poudarkom na grbu in zastavi občine.

Prispelo je 21 prijav. Strokovna komisija je v ožji izbor uvrstila štiri prijave, po končanem izboru pa soglasno izbrala predlog avtorja Boruta Bončine, unv. dipl. arh. s Prevalj.

Svojo upodobitev je naslonil na pripovedko o nastanku Prevalj.

Tri kronice v grbu predstavljajo graščakove hčerke, valovanje jezera je prisotno v svoji modrini po celotni površini grba. Valovnica simbolizira prepletanje preteklosti s sedanjostjo in prihodnostjo. Prav tako ponazarja ime Prevalje, ki izhaja iz preva-la, čez katerega je nekoč rimska cesta vodila od Starega trga pri Slovenj Gradcu mimo Rimskega vrelca v Podjuno.

Grb je upodobljen na ščitu poznogotskega stila sunitne oblike in simbolizira prevaljsko storijo.

Statut Občine Prevalje določa, da ima Občina Prevalje svoj grb, zastavo in praznik, katerih oblika, vsebina in uporaba se določi z odlokom.

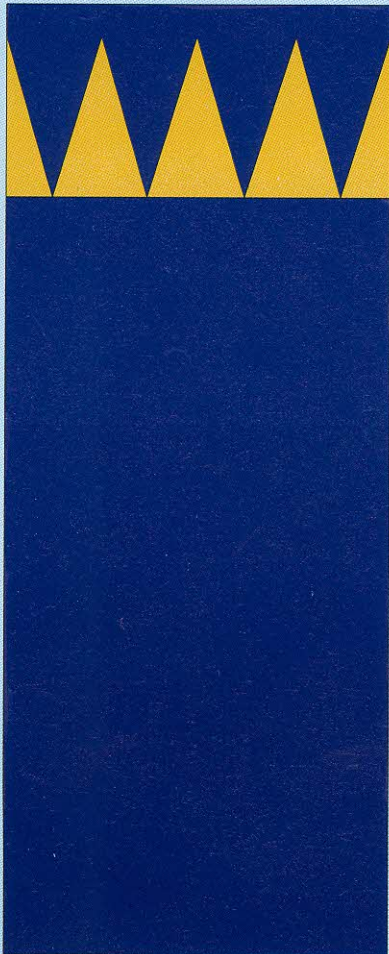
Občinski svet Občine Prevalje je sprejel odlok, da se **Občinski praznik občine Prevalje praznuje 26. junija.**

Utemeljitev praznika občine Prevalje

Na Holmcu je bila 26. junija 1991 izobešena slovenska zastava kot znak samostojne Republike Slovenije. V kasnejših dneh so se na območju mejnega prehoda Holmec odvijali oboroženi spopadi, ki so potrdili našo voljo in odločenost, da želimo živeti v samostojni državi. Ne glede na kasnejše poizkuse izničenja dogodkov na Holmcu smo prepričani, da je 26. junij eden najpomembnejših datumov v naši bližnji zgodovini in kot tak primeren za praznik občine Prevalje. Boji na Holmcu so širokega pomena za celo državo, ker sta slovenska Teritorialna obramba in Policija pokazali odločenost, da Slovenije ne prepustimo agresorju.

Z določitvijo tega dneva za občinski praznik bomo izkazali posebno čast tudi tistim, ki so za naš skupni cilj žrtvovali svoje življenje.

26. junij

zastava

grb

ideogram

Nagrada in priznanja Občine Prevalje za leto 2001

USTVARJATI, POMENI DVAKRAT ŽIVETI !

Nobena stvar ne naredi človeka srečnejšega kot njegovo lastno prepričanje, da je naredil najboljše, kar je mogel. Če se s tem strinjajo tudi ostali, je zadovoljstvo obojestransko!

Občina Prevalje podeljuje nagrado in priznanja za dosežke in dejanja posebnega pomena za našo skupnost. So znak družbenega priznanja in zahvale, na drugi strani pa vzpodbuda za uresničevanje napredka, večanje ugleda in uveljavljanja naše lokalne skupnosti v širšem prostoru.

Vrste priznaj, postopek in merila za izbor, določa občinski odlok. Odziv na javni razpis je bil dober, saj je prispelo kar 17 predlogov. Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je imela težko delo, saj je morala med njimi izbrati le 7 nagrajencev. Občinski svet je predlog komisije v celoti potrdil in odločil, da letošnjo nagrado in priznanja prejmejo:

NAGRADO OBČINE PREVALJE

**MARGARETA
JUKIČ,**
Pod gonjami 57, Prevalje

**za ustvarjalno delo na
pedagoškem, kulturnem in
družbenem področju**

ZLATO SUŠNIKOVO PRIZNANJE

JOŽKO KERT,
Pod gonjami 50, Prevalje

**za bogat prispevek na
področju kulture**

PRIZNANJE OBČINE PREVALJE

PETER PLEVNIK,
Šentanel 17a, Prevalje

**za njegov prispevek
k razvoju kraja Šentanel**

SREBRNO SUŠNIKOVO PRIZNANJE

DRAMSKA SKUPINA DRUŠTVA UPOKOJENCEV PREVALJE

**za prizadevno delo na področju dramske
umetnosti**

ZLATO PRIZNANJE ZA ŠPORT

FRANC KEŠPRET,
Na Fari 15, Prevalje

**za življenjski prispevek
prevaljskemu planinstvu**

BRONASTO SUŠNIKOVO PRIZNANJE

BRONASTO PRIZNANJE ZA ŠPORT

GVIDO LUŽNIK, Trg 41,
Prevalje

**za prizadevno delo na
področju športa**

SUZANA MAKIČ,
Prisoje 1a, Prevalje

**za prispevek na področju
ženskega zborovskega
petja**

Dom starejših Na Fari

PREDMET INVESTICIJE: Izgradnja Doma starejših Na Fari 50, Prevalje

INVESTITOR: REPUBLIKA SLOVENIJA, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

SOINVESTITORJI: Občina Prevalje, Občina Ravne na Koroškem, Občina Mežica, Občina Črna na Koroškem

VREDNOST INVEST.: 1.424.703.194,00 SIT

IDEJNA ZASNOVA: DIA, Ljubljana, Andrej RAVNIKAR, univ. dipl. inž. arh.

PROJEKTANT: Studio VARIA, d.o.o. Ravne na Koroškem, Jožko FRAS, univ. dipl. inž. arh., Peter GLADEŽ, univ. dipl. inž. arh.

IZVAJALEC GOI DEL: SGP KOGRAD IGEM Dravograd d.d., Šentjanž

ŠTEVILO DELOVNIH MEST: 75

POVRŠINA OBJEKTA: 5.600 m²

POVRŠINA FIZIOTERAPIJE: 300 m²

ŠTEVILO POSTELJNIH KAPACITET: 190 ležišč

- ✱ 40 enoposteljnih sob
- ✱ 56 dvoposteljnih sob
- ✱ 2 troposteljni sobi
- ✱ 8 štiriposteljnih sob

ŠTEVILO PARKIRNIH MEST: 100

DEJAVNOSTI DOMA:

- ✱ Storitve institucionalnega varstva
- ✱ Storitve dnevnega varstva
- ✱ Storitvečasne kratkotrajne nastanitve v Zavodu Servisne storitve za starejše osebe, ki bivajo v domačem okolju
- ✱ Dejavnosti za zadovoljevanje nematerialnih potreb oskrbovancev
- ✱ Programi priprave na starost
- ✱ Razvojno in raziskovalno delo

ZAČETEK GRADBENIH DEL: november 1999

ZAKLJUČEK GRADBENIH DEL: julij 2001

UPORABNO DOVOLJENJE: 5. oktober 2001

DOM PREDAN UPORABNIKU: 9. oktober 2001

ODPRTJE DOMA: 23. november 2001

NA DAN 23.11.2001 VSELJENIH: 15 varovancev

Danes je za Prevalje in celo Mežiško dolino veliki dan. To potrjuje dejstvo, da smo se na današnji otvoritveni slovesnosti zbrali vsi, ki smo se trudili za izgradnjo doma, ki smo pri sami izgradnji sodelovali, pravzaprav vsi, ki smo to veliko zamisel udeleževali skozi nekaj zadnjih let.

Dom, na prijazni in sončni lokaciji sredi kraja in življenja, mora postati stičišče generacij. Postati mora dom srečevanja in povezovanja, dom nešteti možnosti na jesen življenja, biti mora prijazen in odprt. V njem se bomo srečevali starši in stari starši z otroki in vnuki, mladi z manj mladimi, starost in izkušnje z mladostno vihravostjo. Ob domu in ob njeni neposredni bližini so vsi objekti, ki jih ljudje potrebujemo za polno življenje tudi v duhovnem pomenu. Velik park, ki nastaja ob domu, bo mesto in priložnost vsakodnevnih obiskov, naključnih poznanstev in novih prijateljstev. Ob množici laičnih sodelavcev in programov ter s trdnimi povezavami s šolo in vrtcem, domačimi društvi in krožki, bo naš dom, dom življenja, dom pričakanj, vzpodbud in ne dom čakanja.

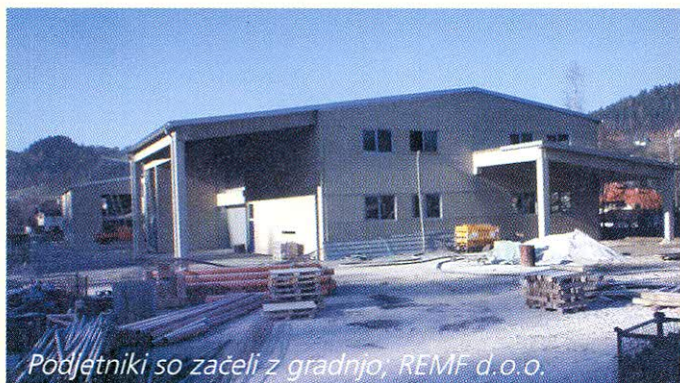
Dom starejših oseb Na Fari na Prevaljah je zgrajen. Veduta stavbe se posrečeno vklaplja v širši prostor in po skoraj enem letu se zdi, da tu stoji že od nekdaj in da bi brez te zgradbe tu nekaj manjkalo. Prijazna slika stavbe v oblikovnem smislu in v barvnih rešitvah, nam je postala domača, postala je del Prevalj in jih lepšala, kar se imamo zahvaliti arhitektoma g. Jožku FRASU in g. Petru GLADEŽU.

Iz otvoritvenega govora župana dr. Matica Tasiča

Uresničitev ideje

Skupina podjetnikov, ki je zastavila projekt Obrtne cone Šlokn od nakupa do izvedbe, je uspela zahteven projekt pripeljati do faze, ko bo vsak izmed njih začel z izgradnjo svoje poslovne zamisli. Edinstvena zamisel o oblikovanju konzorcija, v katerem je povezanih sedemnajst podjetnikov, je vzorčen primer inovativnosti, koordinacije in treznega sodelovanja podjetnikov med seboj in z

Podjetniki so začeli z gradnjo, REMF d.o.o.

Občino, ki bo občini Prevalje prinesel veliko (tudi novih) delovnih mest. Po predvidevanjih naj bi že konec tega leta v podjetjih v obrtni coni bilo zaposlenih preko sto ljudi, ob dokončanju pa bo število preseglo dvesto delovnih mest. To je veliko in je velik uspeh celo za velika urbana okolja. Najpomembnejše pri tem pa je, da so posamezne dejavnosti znotraj cone razvrščene tako, da ob dokončni izgradnji ne bo moteča za bivalno okolje Na produ in Spodnji kraj.

Nova delovna mesta

V coni so locirana podjetja: SDG Ivartnik (gradbeništvo in betonarna), Grading Ošep Marija s.p. (gradbeništvo), Sonjak d.o.o. (krovstvo, kleparstvo in izolaterstvo), Homc d.o.o. (kamnoseštvo), Splošno mizarstvo DOB Franjo Pori s.p., Pigma d.o.o. (prevoznništvo), Dobrodel d.o.o. (kovinarstvo, izdelava konstrukcij), Fiat Lux d.o.o. (gostinstvo, trgovina), Šatur d.o.o. (strojne instalacije, vodovod, toplovod), Magnet d.o.o. (prevoznništvo), Top dom d.o.o. (izdelava gotovih montažnih hiš), Remf d.o.o. (obdelava kovin), Čepelnik Herman s.p. (izdelava montažnih sten in stropov), Senica Jožef s.p. (prevoznništvo in taksi služba), Intertena Pandel s.p. (trgovina in servis), Jelen Bojan in Meža d.o.o. (trgovina, storitve,...).

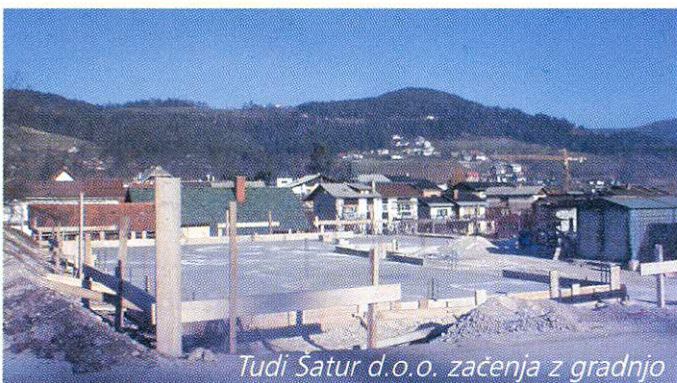
Končana je investicija, ki je skupaj z nakupom zemljišč in objektov vredna preko 300 milijonov sit.

Zgrajena je kompletna komunalna infrastruktura; vodovod, kanalizacija in odvod meteornih voda, elektrifikacija, v okviru katere so podjetniki v pretežni

Stari objekti dobivajo novo podobo

meri sofinancirali tudi kabliranje in odstranitev visokonapetostnega daljnovoda ob cesti v Spodnjem kraju in Na produ; nadalje telefonija z položenimi optičnimi kablji, plinifikacija in javna razsvetljava. Pomembna postavka so bile ceste v obrtni coni, ki so prav tako dokončane in asfaltirane. Vzporedno z investicijo v obrtni coni je Občina zgradila javno razsvetlavo ob cesti Na produ.

Tudi Šatur d.o.o. začenja z gradnjo

Še veliko možnosti

Rešitev, ki so jo podjetniki skupaj z Občino našli in uspešno izvedli, je pokazala, da je v sodelovanju lokalnih oblasti z gospodarstveniki še veliko možnosti. Po programu zgrajeno in finančno pokrito komunalno infrastrukturo bo konec leta Konzorcij predal Občini v last in upravljanje.

V imenu konzorcija se g. županu dr. Maticu Tasiču, g. Stanku Kumpreju, ge. Franici Pori, arhitektu g. Borutu Bončini in ge. Meti Tasič Bukovec, zahvaljamo za sodelovanje in odprtost pri izvedbi tega projekta. Zahvaljujemo se tudi RAP leasing d.o.o. iz Maribora, ki po leasing pogodbah večini podjetnikom pomaga prefinancirati projekt na daljši čas, g. Štelcerju, Elektru Celje - Enoti Slovenj Gradec, ki je izvedla prestavitev daljnovodnih kablov in jih tudi kupila. Zahvaljujemo se Telekomu, ki je v celoti izvedel telefonijo, Komunalnemu podjetju Log ter SDG Ivartnik za kvalitetno izvedbo gradbenih del.

Naj bo obrtna cona ŠLOKN vsem sodelavcem, obrtnikom in občini dobra referenca in spodbuda za naprej.

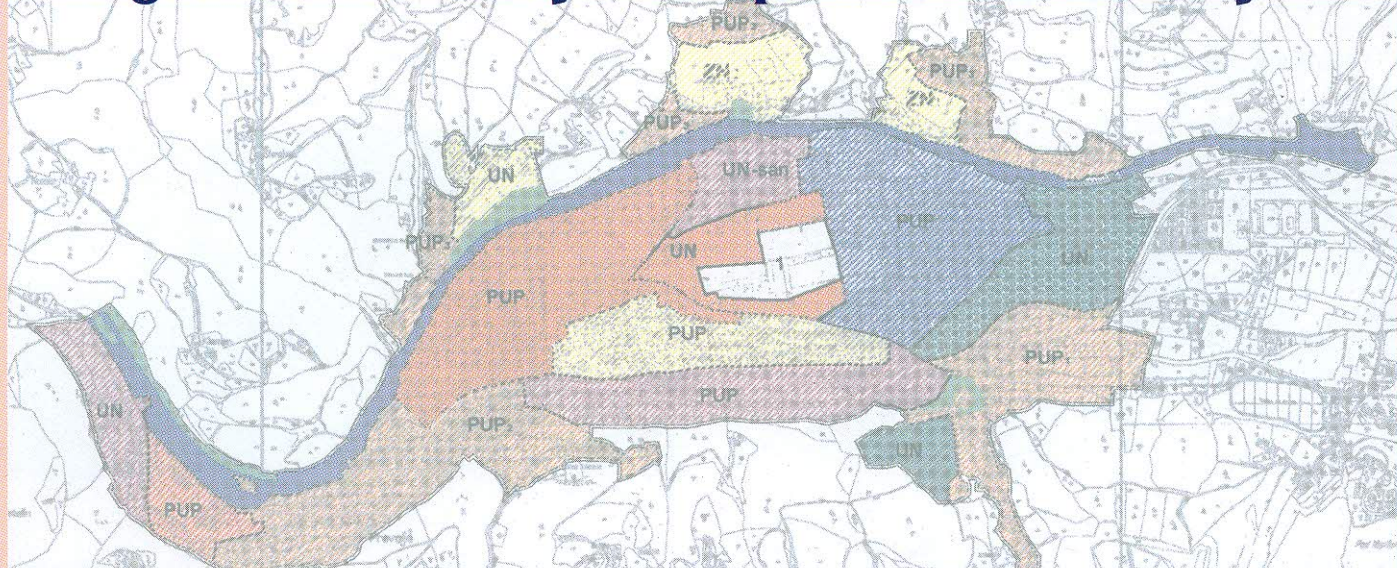

Člani ožjega vodstva konzorcija Obrtna cona "Šlokn"

Marjan Berložnik, iniciator in predsednik,
Bojan Jelen, Matjaž Ivartnik,
Marjan Gerdej in Brane Ošep.

Marjan Berložnik

Dolgoročni in srednjeročni plan Občine Prevalje

Svet Občine Prevalje je na svoji 24. seji, 4. oktobra 2001, sprejel Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana. Zaradi zahtev prostorske zakonodaje v Republiki Sloveniji, ki vpliva tudi na območje današnje občine Prevalje, smo morali pristopiti k novemu prostorskemu dokumentu.

Spremembe in dopolnitve bodo omogočile urediti prostorsko evidenco pozidanih, nepozidanih in kmetijskih zemljišč v Občini tako, da se bodo lahko pripravili ustrezni prostorski izvedbeni akti (npr. ureditveni, zazidalni, lokacijski načrti ter posledično pregledna lokacijska in gradbena dovoljenja) tako, kot to zahteva veljavna zakonodaja, uredbe, odloki in navodila.

Urbanistična delavnica "Šentanel 2001"

Občina Prevalje se je že drugič v zadnjih treh letih uspešno vključila v Javni razpis Urada RS za prostorsko planiranje za subvencioniranje izdelave občinskih prostorskih dokumentacij.

Leta 1999 je bila izvedena Urbanistična delavnica "Polje 1999", letos pa sta se dobri dve desetini študentov arhitekture, krajinske arhitekture, geodezije in gradbeništva lotili Šentanela pod okriljem prof. mag. Petra Gabrijelčiča in njegovih sodelavcev.

Vas je ohranila svojo vitalnost ob marljivemu izkoriščanju naravnih in človeških danosti, ob veliki pobudi lastnikov kmetij, ki so se usmerili v razvoj turistične ponudbe.

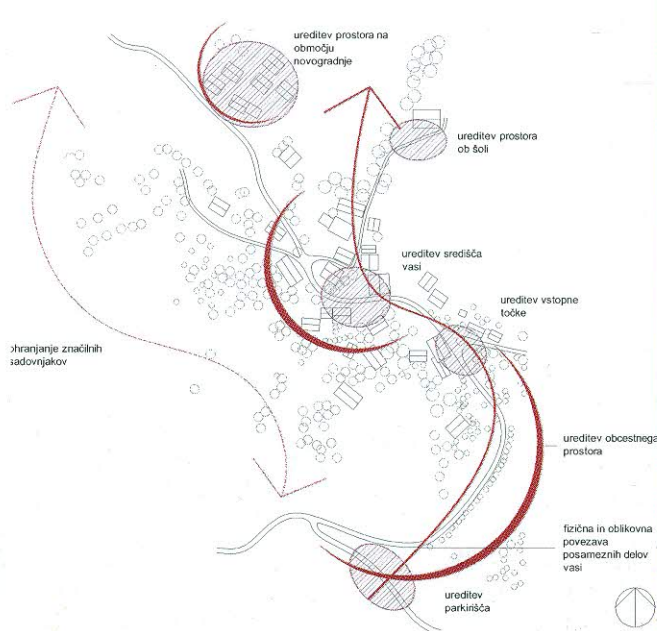
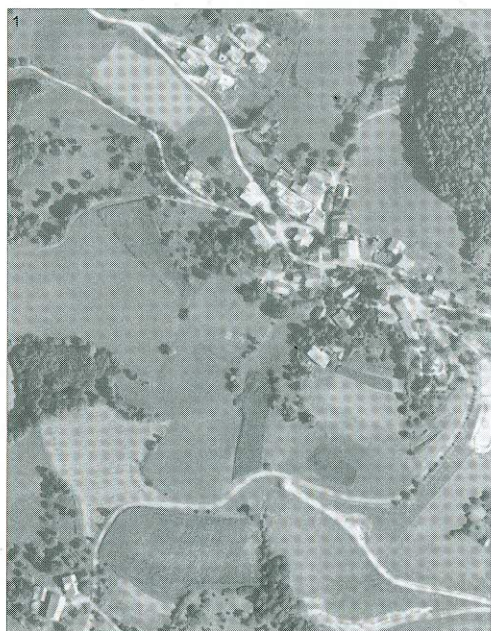
Razvoj na samotnih kmetijah je potekal prostorsko skladno, morda je oblikovno manj primerna novogradnja na izteku vasi, ki se je sicer hotela vpeti v značilnosti prostora, a je shematska in ne živi z vaško celoto.

Večji problem so posamezne razpršene stavbe, ki so delno rezultat ohlapne zakonodaje, pretežno pa samovolje posameznih graditeljev.

Posamezne rezultate delavnice, kot sta ureditev uvoza v kraj in prireditveni prostor med Marinom in Riflom, bo moč uresničiti že v bližnji prihodnosti, del pa bodo strokovne službe Občine Prevalje uporabile kot posebne strokovne podlage za dopolnitev Prostorskih sestavin Dolgoročnega in srednjeročnega plana.

Izvajalec delavnice je bilo podjetje "Arhitektura d.o.o." iz Ljubljane, koordinatorja pa sta bila Borut Bončina, Občina Prevalje in Damijan Uranker, RS - Ministrstvo za okolje in prostor - Urad za prostorsko planiranje

Občina Prevalje se zahvaljuje vsem domačijam, za sponzorsko pomoč in gostoljubje.

Mednarodni sporazum štirih regij

V madžarskem mestu Varpalota je 13. oktobra 2001 tudi predstavnik Občine Prevalje podpisal mednarodni sporazum združenja štirih regij: Koroške (Slovenija), Marche (Italija), Lavantal (Avstrija) in Varpolota (Madžarska).

Naloga združenja je predvsem promovirati in pospeševati razvoj socialno-ekonomskih, kulturnih, zgodovinsko in naravo-varstvenih načel v vključenih regijah ter raziskovati in urejati vsakršne možnosti ekonomske podpore, spodbujati politiko medsebojne pomoči in sodelovanja.

Podpisniki so že na prvem delovnem sestanku uvrstili v program dva projekta. Prvi je projekt kulturne izmenjave galerij, drugi pa je izmenjava šolskih otrok,

pravzaprav priprava tedna učenja skupaj z otroki iz vseh štirih regij.

Podeželje

Približevanje EU

Občina Prevalje šteje med najbolj podeželske v Sloveniji. Zaradi hribovitega terena industrija ni preveč silila v ospredje, zato je kmetijstvo ostalo sorazmerno močno prisotno. Tudi interes Občine je, da kmetijstvo s pozitivnimi spodbudami pomaga premagovati današnjo krizo podeželja. Imamo okrog 130 aktivnih kmetij s 5500 govedi, 2500 prašiči, 500 ovci in vsake druge domače živali po nekaj. Kar precej jih je takih, ki obupujejo nad današnjimi razmerami v kmetijstvu. Zaradi približevanja naše države EU, so naše kmetije močno obremenjene. Zato se Občina zaveda, da je potrebno sodelovanje in pomoč na kmetijskem področju, predvsem v okviru občinskega proračuna in tudi drugače. Trudi se pridobivati sredstva za financiranje v infrastrukturo, kjer je cilj urediti in asfaltirati čimveč cest, ki vodijo s Prevalj do okoliških kmetij.

V pomoč Občini je odbor za gospodarstvo, v okviru katerega je tudi kmetijstvo, vendar deluje v pomoč tudi komisija za kmetijstvo, v kateri so zastopani sami kmetje. Tako so problemi podeželja lahko direktno predstavljeni občinski upravi in tudi lažje rešljivi. Gradnja cest je v velikem interesu Občine, ki pa s težavo pridobiva sredstva, tako s strani države, kakor tudi lastna. Odkar obstaja samostojna občina Prevalje, so v občinskem proračunu zagotovljena tudi določena sredstva za pomoč kmetom za različne dejavnosti na podeželju, predvsem kmetijstvu. Letos je sodelovala še pri dokončanju ceste mošta s 300.000 sit in pri Dobrotah izpod Pece z 1.270.00 sit. Za podeželska društva je prispevala 500.000 sit, za svetovalno službo pa 450.000 sit.

Dohodek tudi iz dopolnilnih dejavnosti

Največ denarja Občina nameni ohranjanju in izboljševanju kvalitete goveje populacije, kot tudi prašičereje, kjer smo že v dobršni meri primerljivi s standardi v EU. Za vsako prvič osemenjeno kravo in svinjo Občina prispeva 4.500 sit, kar pomeni za kmeta večjo možnost pridobiti boljšo kvaliteto potomcev. V skrbi za zdravje živali kmet ne plača dodatne cene v času obiska veterinarja izven rednega delovnega časa, za kar Občina nameni 90.000 sit na mesec. Za obnovo mehanizacije in pomoč pri gradnji objektov, so bila dana namenska sredstva za regresiranje obrestne mere posojil v višini 1 milijon tolarjev.

Cilj vseh ukrepov je obdržati nivo standarda na kmetijah, zagotoviti kvalitetno čredo domačih živali, pridobivanje dohodka tudi z dopolnilnimi dejavnostmi in s tem primerljivost z razmerami v EU. Prav gotovo pa je potrebno povečati sredstva za kmetijstvo v proračunu, za kar je tudi interes Občine. Moramo se zavedati, da pri nas ne moremo obremenjevati kmeta s povečanjem površin in proizvodnje zaradi težkih in nevarnih terenskih pogojev. Vodilo nam mora biti zdrava hrana in zadovoljen kmet. Če hočemo zaustaviti zaraščanje kmetijskih zemljišč (v Sloveniji se zaraste 1% kmetijskih zemljišč na leto), potem mora biti kmetijska politika bolj prijazna do kmeta in njegove zemlje, česar se Občina popolnoma zaveda.

Vlado Pori

Prijaznejši do drugačnih

Društvo ALTRA - Odbor za novosti v duševnem zdravju, ki ima svoj sedež v Ljubljani, je v mesecu juniju letošnjega leta s pomočjo države in Občine Prevalje odprlo nov dom za ljudi s težavami v duševnem zdravju.

S tem domom smo v občini in širše izboljšali kakovost življenja za uporabnike psihiatričnih storitev in reševanje stisk ljudi, ki jim grozi kronična hospitalizacija, odrinjenost na družbeni rob ali izločitev iz okolja, v katerem so živeli.

Štirim uporabnikom v okviru te stanovanjske skupnosti nudijo možnost bivanja in zadovoljevanja vsakdanjih življenjskih potreb od hrane, obleke, osebne nege in skrbi za zdravstveno in psihofizično stanje. Ti občani so do sedaj bivali v različnih socialnih in zdravstvenih zavodih izven domačega kraja.

V okviru tega centra deluje tudi svetovalnica, ki nudi pomoč ljudem pri reševanju osebnih ali družinskih težav na področju psihiatrije, povezanih tudi s težavami različnih zasvojenosti (alkohol, droge).

Center za razvoj programov s področja duševnega zdravja v skupnosti sta odprla prevaljski župan dr. Matic Tasič in predsednik Državnega zbora RS g. Borut Pahor.

Dosežki podjetnikov v letu 2001

C.M.C. d.o.o. Prevalje - družinsko podjetje Oserban

V mesecu decembru je družinsko podjetje C.M.C. d.o.o. Prevalje, kupcem bolj znano kod prodajalna Donitol, odprlo nov poslovni objekt.

V objektu bodo na površini 380 m² naslednje dejavnosti: trgovina z avtomaterialom, kava bar, servis vozil in ročna avtopralnica.

Družinsko podjetje Oserban s Stražišča pri Prevaljah je pri snovanju svojih načrtov in gradnji objekta naletelo na nemalo ovir, vendar jim je kljub vsemu uspelo zgraditi arhitekturno zelo moderen poslovni lokal, ki je s svojim izgledom in dejavnostjo dopolnil videz in potrebe kraja. Posebej pomembno je, da se bodo ob zaživetju vseh dejavnosti, odprla tudi nova delovna mesta.

RCM - špedicija, gostinstvo, trgovina in proizvodnja d.o.o. Prevalje

Podjetje RCM je družinsko podjetje s štirinajstimi zaposlenimi. Lastnika podjetja sta Ivan in Irena Sušnik. V letošnjem novembru sta se preselila v prenovljen poslovno trgovski center na Trgu 20, na Prevaljah. Podjetnika sta, poleg ureditve poslovnih prostorov in Darilnega butika, v celoti obnovila fasado objekta. Poskrbela sta za lepši zunanji videz ter tako poživila in polepšala center Prevalj.

ELEKTRO KOVINA - PLASTIKA - Friderik Tratnik, Prevalje

Pri Tratnikovih se že od leta 1968 ukvarjajo z elektro-obrtno dejavnostjo. Leta 1975 je Friderik Tratnik prevzel očetovo obrt. V podjetju je sedaj deset zaposlenih. Letos so zgradili 950 m² veliko proizvodno dvorano. Pri izgradnji so poleg funkcionalnosti in spoštovanju vseh zakonskih predpisov upoštevali tudi zunanji izgled objekta, tako s svojim videzom daje temu delu Prevalj urejenejšo podobo.

Komunalno-cestno gospodarstvo

Na področju komunalno-cestnega gospodarstva smo v Občini Prevalje pričeli oz. zaključili precej investicij, med drugim je v zaključni fazi izgradnja vodovoda za naselje "Kac" na Dolgi Brdi. Investicijo je tako kot cesto Šentanel sofinancirala država. Pričeli smo z investicijo v rekonstrukcijo vodovoda od Ruparja do avtobusne postaje Prevalje, ki jo bomo sočasno z rekonstrukcijo parkirišča na istem odseku nadaljevali v pomladanskih mesecih v letu 2002.

V besedi in sliki 1

Naselje Nicina je pridobilo novo plinovodno omrežje, del naselja javno razsvetljava, v celoti pa je bil zamenjan salonitni vodovod

V centru Prevalj opravlja Podjetje za urejanje hudournikov začetna dela na rekonstrukciji Flisovega potoka, pri čemer bo zamenjan tudi salonitni vodovod.

V letu 2001 smo namenili za investicije v komunalno-cestno infrastrukturo, urejanje stavbnih zemljišč, rekonstrukcijo in obnovo stanovanj ter izgradnjo vodovodov okoli 270 mio sit.

Omenimo naj še stavbo "Mohorjeve družbe", Na Fari 42 in poslovno-stanovanjski objekt Trg 36, kjer smo z adaptacijo prostorov že pričeli. V celoti bodo dela zaključena do konca leta 2002.

V začetku poletja so bile tudi v naši občini postavljene table "Občina Prevalje"

V besedi in sliki 2

Izgradnja parkirišča
med Trgom 3
in 8-12
parkirnih mest

Že v začetku leta smo
Na Fari zgradili
meteorološko kanalizacijo

Asfaltiranje ulice
med Tratnikom in
Trgom 5 ter
parkirišča za
osebna vozila
(investicija je
znašala okoli
4,0 mio SIT)

Izgradnja javne
razsvetljave na
cesti Ob Meži v
dolžini 1 km

Zgradili smo
novo brv čez
reko Mežo
pri Štoparju kot
nadomestilo stari,
ki jo je odneslo
ob neurju v
novembru 2000

Rekonstrukcija
potoka ob
avtobusni postaji
na Prevaljah

Asfaltiranje
cestnega odseka
v dolžini cca
100 m na Lešah

Na cesti Šentanel
1. faza: križišče
Sp. Jamnica Kolman
smo zaključili dela
na spodnjem
ustroju ceste. Zaradi
boljše kvalitete
izvedenih del bomo
asfalt polagali
v pomladi 2002.

Del Sp. kraja - J od
Flajmiza je dobil
novo podobo:
izvedli smo
asfaltiranje cestnega
odseka ter dveh
ulic, zamenjali
kanalizacijo,
vodovod,
položili kabel za
CATV in telefon.
(vrednost
opravljenih
del je znašala
okoli 20 mio SIT)

V rekonstrukcijo
Farskega potoka smo
vlagali skupaj z
državo, dela pa je
izvajalo podjetje za
urejanje hudournikov
iz Ljubljane. Zaradi
izgradnje pregrad se
bo zmanjšala
erozijska moč potoka
ter nanos naplavin
v spodnjem toku.

Za otroke pa smo poskrbeli tudi s postavitvijo nekaj igral (Trg 64/65 in

Trg 3 a, b, c, d)

Sajenje novih dreves

Največja investicija v letošnjem letu je izgradnja komunalne opreme Obrtne cone Slokn, ki jo je zgradil konzorcij obrtnikov v skladu s programom komunalne opreme obrtne cone, ki ga je sprejel občinski svet na eni izmed pomladanskih sej letošnjega leta.

Z izgradnjo podestov na Fari smo poskrbeli za varnost naših občanov, predvsem pa otrok, saj tu poteka šolska pot

V mesecu decembru smo pričeli z obnovo ceste na Stražišču

Kronologija

Referenduma o plinu na Prevaljah

2.4.2001 - Občinski svet ob predlogu JKP Log za povišanje fiksnega dela cene distribucije zemeljskega plina zadolži župana in upravo, da išče rešitev, ki bi pomenila za občane sprejemljivejšo ceno.

4.6.2001 - Občinski svet sprejme sklep, da se povišanje fiksnega dela cene plina zadrži do obravnave predloga, ki ga pripravlja župan.

20.6.2001 Župan pripravi predlog oskrbe s plinom z oddajo koncesije. Odbor za KCG obravnava in podpira predlagani način in zahteva obrazložitev za reševanje Komunalnega podjetja LOG.

13.7.2001 - Občinski svet sprejme odlok, ki opredeljuje podelitev koncesije za plin. Na odlok je bila pred obravnavo na občinskem svetu pisno dana samo ena pripomba, ki je bila na občinskem svetu v celoti upoštevana. Proti sprejemu odloka je glasoval samo en svetnik.

27.7.2001 - Občinski svetnik Dušan Petrovič vloži pobudo volivcev za vložitev zahteve za razpis

referenduma, podprto s podpisi 118 volivcev.

27.7.2001- Župan izda ugotovitev, da pobuda ni skladna z zakonom in določi 8 dnevni rok za dopolnitev (pobudnik ni postavil referendumskega vprašanja in pobude ni obrazložil).

3.8.2001 - Pobudnik vloži dopolnjeno pobudo.

6.8.2001 - Župan skliče izredno sejo občinskega sveta in skladno z zakonom določi obrazec za dajanje podpore z osebnim podpisovanjem za vložitev zahteve za razpis naknadnega referenduma ter določi rok 30 dni (do vključno 5.9.2001) za dajanje podpor.

4.9.2001 - Pobudnik vloži zahtevo za razpis naknadnega referenduma, podprto s podporo 301 volivca.

6.9.2001 - Občinski svet na redni seji sprejme sklep o razpisu naknadnega referenduma za 7. oktober 2001.

7.10.2001 - Od 5.203 volilnih upravičencev je na referendumu glasovalo 1.533 občanov. V podporo odloku jih je glasovalo 747, proti odloku 765, 21 glasovnic je bilo neveljavnih.

REZULTAT REFERENDUMA: Odlok, ki ga je sprejel občinski svet ni stopil v veljavo. Skladno s statutom, župan v tem mandatnem obdobju ne sme predlagati oskrbe s plinom s podelitvijo koncesije.

REFERENDUMU OB ROB: Referendumski izid je zavrnil županov predlog, katerega edini namen je bil, zagotoviti občanom kvalitetno in cenejšo oskrbo z zemeljskim plinom ter pridobiti dodatna sredstva za izboljšanje stanja na cestah, parkiriščih, vodovodu in kanalizaciji. Ko smo analizirali dogajanja okrog referenduma, moramo

samokritično priznati, da se nam je argument nižje cene zdel že sam po sebi dovolj prepričljiv in volivcev nismo zasipavali s propagandnim gradivom in jih ustavljali na cesti. Vsebina referendumskega vprašanja, ki ga je postavil pobudnik, je bila trd oreh za marsikaterega volivca in ni jih bilo malo, ki so kasneje potožili, da vsebine niso prav razumeli in so dejansko glasovali ravno nasprotno. Vsaka šola nekaj stane - referendum nas je stal cca 4.000.000,00 SIT, zastala pa je tudi ureditev središča Prevalj. Upajmo, da smo se iz te šole vsi nekaj naučili!

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

Kviz "Za našo varnost"

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Prevalje, Policijska postaja Ravne na Koroškem in Osnovna šola Franja Goloba Prevalje so v petek, 8. junija 2001, v Družbenem domu na Prevaljah organizirali kviz z naslovom "Za našo varnost".

V desetih ekipah je 40 sedmošolcev desetih koroških osnovnih šol odgovarjalo na vprašanja o varnosti v prometu, varnosti doma, varnosti pri športu in o zasvojenosti. Za popestritev kviza sta poskrbela Toni Apohal in Adi Smolar.

Ob dobrem znanju vseh ekip je največ točk zbrala ekipa Osnovne šole Franja Goloba Prevalje. Poleg nagrad, ki so jih prejeli vsi sodelujoči, je prvih pet ekip odpotovalo še na enodnevni izlet. Na izletu so se udeleženci med drugim poskusili tudi v jahanju policijskih konjev.

Preverjanje hitrosti z radarsko tablo

O varnosti v prometu so me učili že starši pred vstopom v šolo, vzgojiteljice in nato še učitelji. Večkrat nas na šoli obiščejo tudi policisti. Pred kratkim smo si šli ogledat napravo, ki je merila hitrost mimo vozečih se avtomobilov. Videli smo, da nekateri vozniki niso upoštevali omejitev hitrosti.

Želim si, da bi bila moja pot v šolo varna, vsem udeležencem v prometu pa želim previdno in srečno vožnjo.

Nina Novak, 5.a

Septembra so člani Sveta za preventivo na različnih lokacijah v občini postavili radarsko tablo in tako preverjali hitrost vozil.

Krajevna skupnost Holmec

Holmec, lepa, razgibana pokrajina, ki Mežiško dolino povezuje s Podjuno. Za Krajevno skupnost Holmec so značilne velike kmetije posejane po holmih in gručasta naselja, kjer valovita pokrajina dovoljuje bolj strnjeno poselitev.

Krajevna skupnost Holmec se nadaljuje in tega smo prebivalci najbolj veseli.

Svet krajevne skupnosti Holmec v sestavi: Valentin Sonjak - predsednik in člani: Jože Kozlar, Marko Močilnik, Marija Kralj, Marjan Podričnik in Avgust Skuk. Svet KS si prizadeva čim bolj zadovoljiti potrebe vseh krajanov. Zaveda se, da je potreb zelo veliko in da so želje krajanov utemeljene, vendar finančno zahtevne, zato se k njihovi uresnitvi pristopa sistematično, saj je krajevna skupnost velika in geografsko razgibana.

Prireditve

Tako kot vsako leto v mesecu marcu je KS priredila praznovanje dneva žena in dneva materinstva skupaj za OŠ Holmec, KD Holmec, ansamblom M&M, ki so pripravili kulturni program. Praznovanja in pogostitve se zelo rade udeležijo predvsem starejše prebivalke KS. Kresovanje na predvečer prvega maja, praznika dela in postavitve mlaja, so pripravili člani Kulturnega društva in člani Športnega društva.

Tradicionalen je postal tudi pohod na Poljano na počastitev spomina zaključka druge svetovne vojne na naših tleh.

Svet KS se zaveda, da je vlaganje v znanje in v mlade najboljša naložba za prihodnost, zato je ugodila prošnji skupine krajanov za sofinanciranje prevoza otrok na fakultativni pouk angleškega jezika na OŠ Prevalje.

Ob koncu leta se bodo veselili tudi najmlajši krajan, ki bodo zaplesali z dedkom Mrazom v prazničnem decembru na osnovni šoli.

Pridobitve

Največja pridobitev v Krajevni skupnosti v letu 2001 sta odseka pešpoti v dolžini 1700 m in 900 m, ki sta spojena z že obstoječim delom pešpoti.

Pripravljalna dela - pridobitve vseh soglasij za izgradnjo projekta, so trajala od sredine 1997. leta do sredine leta 2000. Ko so bila pridobljena vsa soglasja, so se pričela dela na trasi, ki so potekala od jeseni 2000. Izvajalec za zemeljska dela je bil izbran na podlagi javnega razpisa Občine Prevalje. To je bilo podjetje SGD Ivartnik, ki je

svoje delo vestno in korektno opravilo.

Na novih odsekih sta tudi dva mosta v dolžini 11 m in 9 m. Les za mostova so darovali domačini: Marjeta Račnik, Franc Sonjak, Marija Drofelnik, Marko Močilnik in Anton Ploder. Spravilo lesa in prevoz je opravil Damjan Ploder. Mostova je izdelal Dani Kos, krajan, ki so postavili mostova s prostovoljnimi delom.

Pešpot je bila odprta in predana namenu za krajevni praznik KS Holmec in občinski praznik občine Prevalje 26.06.2001. Pešpot sta slovesno odprla tajnik Občine Prevalje Stanko Kumprej in predsednik KS Holmec Valentin Sonjak.

Otvoritev so s kulturnim programom popestrili učenci OŠ Holmec, Pihalni orkester Prevalje in Koroški oktet.

Tako zahteven projekt je lahko bil uresničen le ob pomoči in podpori Občine Prevalje.

Erika SONJAK

Krajevna skupnost Šentanel

Napredek

Glede na geografsko lego, neenakomerno poseljenost in socialno raznolikost, je bila želja KS Šentanel združiti želje in pobude ljudi, storiti korak naprej.

Večino projektov smo uresničili, nekaj jih seveda še uresničujemo, izvedli pa smo jih ob usklajenih potrebah ljudi, ki so pri tem tudi aktivno sodelovali. V svoje programe vključujemo kulturno in turistično društvo, društvo podeželske mladine, tukajšnjo osnovno šolo in praktično vse krajan KS Šentanel seveda ob znatni pomoči in razumevanju Občine Prevalje.

Kulturni utrip

V začetku leta smo skupaj z osnovno šolo Šentanel in kulturnim društvom organizirali proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku in učencem podelili knjižne nagrade za najbolj ustvarjalne spise.

Vedno mora biti prisotno neko kulturno hotenje, energija, ki diha s krajem in mu daje ritem, sicer se kaj hitro potopimo v otopelost. Odločili smo se, da v Šentanelu uredimo sobo za kulturne dejavnosti, za katero smo že pridobili potrebno dokumentacijo in v naslednjem letu pričnemo z uresničevanjem. Ta soba bi naj bila večnamenska.

Organiziramo tudi programe, ki so skupnega pomena, kot je na primer miklavževanje, ki ga organizira društvo podeželske mladine. V svojem programu imamo vključene nekaj finančne pomoči tudi za obdarovanje starostnikov in otrok ob koncu leta.

Komunalna dejavnost

Uspešno vodimo pokopališko dejavnost, kot smo se dogovorili s komunalnim podjetjem LOG že lansko leto. V okviru te dejavnosti smo letos prevzeli urejanje groba Luke Kramolca. Zamenjali smo neprimerno in dotrajano električno napeljavo do mrliške vežice, do konca leta bomo uredili prostor poleg mrliške vežice in ga opremili s kuhinjo.

Aktivno smo sodelovali pri projektu adaptacije ceste na Šentanel in pri izpeljavi urbanistične delavnice v kraju in na zboru krajanov.

Uresničitve

Meseca junija, ob praznovanju krajevnega praznika, smo še posebej svečano s slavnostno sejo zaznamovali dva pomembna dogodka za naš kraj: odkrili ploščo žrtvam 2. svetovne vojne šentanelške fare, kraj je dobil razsvetljavo, ki smo jo uredili s pomočjo Občine Prevalje.

Vas je s tem resnično pridobila na celoviti zunanji podobi in podaljšala utrip kraja v večerne ure.

Šentanel, kot turistično kmetijski zaselek s svojo slikovito pokrajino in čudovitimi razgledi, ne bi bil to, kar je, saj je turistična vas, ki obiskovalcem poleg pokrajine nudi tudi tipično koroško kulinariko in seveda koroški mošt, v katerega predstavitev se je vključila tudi krajevna skupnost in skupaj še z nekaterimi društvi organizirala Moštno gavdo 2001.

Verjamemo, da nam bo uspelo.

Predsednica KS Šentanel
Romana Merkač

Krajevna skupnost Leše

Še eno leto v novi Občini Prevalje je za nami.

Leto, ki se sicer po velikosti in pomembnosti pridobitev ne more primerjati z lanskim, a si kljub temu moramo priznati, da smo Leše tudi letos bogatejše in lepše.

Mislim, da lahko pozitivno gledamo tudi v naslednje leto, ko želimo na Lešah dokončati javno razsvetljavo, asfaltirati cestni odsek, urediti zelenico v krožišču, postaviti dodatna ogledala za večjo varnost v cestnem prometu...

Prepričana sem, da nam bo Občina Prevalje tudi naprej ostala dobra mati, čeprav smo se Lešanarji na zadnjem referendumu obnašali in odločali kot nezakonski otroci.

Pridobitve in dela v letu 2001

Elektrifikacija leških zvonov

V letošnjem letu so se iz zvonika sv. Ane začeli oglašati zvonovi pogostejše, oznanjajo čas - uro, oznanjajo maše in konec življenske poti. Naj se v tem prispevku najlepše zahvalim vsem Lešanarjem, ki so darovali za zvonove. Tako smo Lešanarji z našimi sredstvi pridali velik delež v delu in denarju.

Ureditev prostora pri spomeniku

Druga pomembnejša pridobitev kraja je ureditev

prostora pri spomeniku.

Celoten prostor je last gospe dr. Čopove, zahvaljujem se ji, da nam je dovolila poseg v prostor.

Marsikdo je imel pomisleke, ko smo se odločili okolico spomenika spremeniti, ko smo podrli stara drevesa, ko smo na novo postavljali podobo. Seveda bo potrebno urediti še prostor za parkirišča, to pa bo naloga, ki občino in kraj še čaka.

Nov asfaltni odsek

Tretja vidnejša pridobitev je asfaltni odsek od križišča Kret do zapornice.

Cestnih odsekov potrebnih asfalta je na Lešah veliko.

Želeli bi si, da bi Leše dobile vsako leto asfaltiran vsaj en odsek na vasi, tako bi v nekaj letih na Lešah ne bilo več makadama.

GSM signal mobilne telefonije

Že celo leto potekajo aktivnosti oz. priprave za postavitve bazne postaje GSM sistema mobilne telefonije, ki bi na Lešah omogočil boljši signal. Bazna postaja bo na Zagradu.

Trenutno pridobivamo dovoljenje za postavitve na Ministrstvu za okolje in prostor. Obljubljeno nam je, da bo stolp s pripadajočimi antenami postavljen spomladi.

Postavitev oznak kmetij

Tudi ta akcija je še v teku. Dela za izdelavo lesenih oznak že tečejo. Smerokaze z domačimi imeni kmetij bomo postavili na ustreznih mestih. Tako bomo obiskovalcem olajšali pot in iskanje domačij. Oznake bomo postavili spomladi.

Krajevni praznik

Naš krajevni praznik smo letos praznovali dva dni. Vključila so se vsa društva in organizacije v kraju, tako smo organizirali pohod okrog Leš, orientacijski pohod, osrednjo svečanost s kulturnim programom in zabavni večer. S skupnimi močmi smo uspešno pripravili vse prireditve, z odzivom krajanov pa smo bili tudi zelo zadovoljni.

Družabno življenje

Krajevna skupnost poskuša ljudi tudi povezovati in razvedriti. Tako smo organizirali izlet po Prlekiji in martinovanje v Ljutomeru. Ob zaključku leta pa bomo že tretje leto zapovrstjo silvestrovali na prostem. Vsako leto se nas zbere več in to je potrditev, da smo člani Sveta KS s to idejo uspeli.

Lahko bi bilo čisto na začetku, lahko pa je tudi na koncu. Veseli smo, da Leše čisto zares spreminjamo in jim dajemo lepši videz. A najbolj bomo Lešanarji zadovoljni, ko se bodo začela dela rekonstrukcije leške ceste. Da kraj deluje, je zelo pomembna povezanost vseh organizacij v kraju in povezanost z Občino.

Predsednica KS Leše
Hedvika Gorenšek

Turistično društvo Poljana

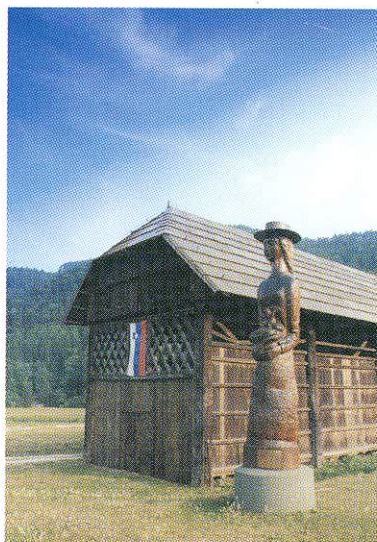
Pred štirimi leti je bilo ustanovljeno Turistično društvo Poljana, ki danes uspešno deluje. Namen društva je bil, prispevati delež pri urejanju kraja in zavarovati kulturno dediščino. Po opustitvi kmetijske dejavnosti na Poljani smo predvidevali, da bodo opuščeni gospodarski objekti začeli propadati.

Kozolec, slovenski simbol

Streha na kozolcu je bila dotrajana in klicala je po obnovi.

Navezali smo pogovore s predstavniki Občine Ravne - Prevalje. Beseda je dala besedo in po obnovi strehe so nam kozolec ponudili v upravljanje. Ponudbo smo sprejeli zavedajoč se velike odgovornosti.

Kulturno dediščino je treba varovati in jo obvarovati. Mnenja nekaterih so bila, da na njem ne sme biti nobenih posegov in da mora ostati tak, kot je bil. Seveda bi tak ne mogel kljubovati času, naš namen pa je bil ohraniti kulturno dediščino. Seveda objekt ne bo več služil prvotnemu namenu, zato mu je bilo potrebno poiskati novo vsebino.

Dobro obiskane prireditve

Kar petnajst kulturnih prireditev se je doslej že zvrstilo pod njegovo streho in to zelo obiskanih. Za dopolnitev pa smo letos pripravili koncert v cerkvi sv. Janeza Krstnika, na predvečer 10. obletnice slovenske samostojnosti. Nastopil je Študentski mešani pevski zbor Mohorjan pod vodstvom M. Berložnika. Obisk je bil nepričakovano velik. Po koncertu je bilo kresovanje z ognjemetom.

Mislmo zares

Naše delo se pri kozolcu še ni končalo. Nadaljevali smo z odstranitvijo betonskih silosov, zgradili smo brv čez reko Mežo, seveda s pomočjo sponzorjev in Občine Prevalje. Pri Kmetijsko gozdarski zadrugi Prevalje so prisluhnili naši želji in po hitrem postopku odstranili ruševine farmarskega hleva.

To so bila precej zahtevna dela, z veseljem smo nato postavili oglasni pano in skulpturo Ajdovsko deklico, ki opozarja mimoidoče, da mislimo zares.

Dober sosed

Obnovili smo pot na Volinjak, kjer je bilo letos že tretje srečanje Dober sosed.

Veliko bo še treba postoriti, da bo Poljana lahko nudila še več. Odpirajo se številne ideje in zamisli, a manjka ji dolgoročni program, ki bo pomagal k razvoju.

Turistično društvo Poljana
Albin Kranjc

Turistično društvo Šentanel

Leto smo pričeli z volitvami, člani društva so ponovno izrazili željo, da ostane predsednik društva Franc Piko, podpredsednik oz. namestnik pa Franc Štern. Tudi ostali člani so dobili zaupanje volilcev. Ne bomo jih razočarali, predvsem pa se bomo trudili, da se bi turisti pri nas dobro počutili, da bodo odšli od nas zadovoljni in obogateni z novimi doživetji. Kar štirideset skupin najavljenih in naključnih, smo prijazno sprejeli in jih razveselili z narečno skupino Turističnega društva pod vodstvom Anke Plevnik.

Poleg starejših nastopajočih je vključila še več mlajših, izvedli so več kot petdeset nastopov večjim in manjšim

skupinam v gostišču Miler-Marin, pri Plodru, Korošu in tudi Pečniku. Odmev, tudi pisateljev, gostov ob 40. obletnici Bralne značke, je navdušujoč. Skupina je zanimiva tudi študentom Pedagoške fakultete Maribor, ki tako v živo spoznavajo narečje.

Kajžica

Veliko turistov obišče tudi Kajžico, zanimiva jim je Knjiga vtisov, ki pomaga tudi nam pri usmeritvah in načrtovanju, saj so zapisi dober pokazatelj želja, pobud in novosti. Veliko lepega je zapisanega. Prihajajo tudi zahvalna pisma in to priča, da smo na pravi poti.

Veselimo pa se obiskovalcev, ki se vračajo tudi za daljše obdobje preživljanja letnega in zimskega oddiha.

Pri našem društvu je iskalo pomoč kar nekaj dijakov in študentov, ki so potrebovali pomoč pri raziskovalnih nalogah s področja kmečkega turizma in turizma na podeželju.

Pri lipah

Na turistični postojanki Pri lipah nad vasjo po ustaljenem načinu poteka dežurstvo za udeležence piknikov. Opremili in usposobili smo čajno kuhinjo in dokončali še nekaj del v okolici.

Odločili smo se, da bomo izdali bilten ali knjižico o dogajanjih v Šentanelu. Že imamo izdelan osnutek in kar nekaj gradiva, ki bo o naših ljudeh v Šentanelu povedal še več kot zloženka. Velika naloga za leto, ki prihaja.

Vsekakor pa se bo naše Turistično društvo prizadevalo še naprej za dobro počutje gostov oz. turistov. Prepričani smo, da nam bo uspelo, če bomo tudi v prihodnje tako dobro sodelovali z Občino Prevalje kot doslej.

Predsednik Turističnega društva
Franc Piko

Z devetletko v prihodnje šolsko leto

Devetletka se je pričela z Belo knjigo, nadaljevala z novo šolsko zakonodajo in končno že trka na naša šolska vrata. Ne bo težko dograditi in opremiti šolskih prostorov za potrebe devetletke, težko pa bo spremeniti vsebine pouka, to zahteva čas. Pa vendar: devetletka je tu, učitelji se pripravljamo nanjo že nekaj let, zlasti na področju vsebinskih novostih v učnem načrtu, novih metodah in oblikah poučevanja in učenja.

Za potrebe devetletke bo potrebno še marsikaj postoriti, sprva za prvo triado in naslednje leto še dograditev štirih učilnic za izbirne vsebine. Za naše najmlajše šolarje že izdelujemo projekte, seveda s finančno pomočjo Občine, za poseben vhod, namenjen samo prvošolčkom, posebej urejene in opremljene učilnice, preselitev tehnične učilnice v zgornje nadstropje. Pritličje bo namenjeno samo prvo in drugošolčkom, zgrajen bo poseben dovoz do vhoda za prvošolčke, podaljšanje parkirišča itd. Prihodnje šolsko leto bomo pričeli z devetletko v prvi triadi tudi na podružnicah, v šolskem letu 2003/2004 pa bomo prešli na devetletno šolanje v celoti.

Hišnika OŠ Franja Goloba Prevalje ob novem avtomobilu

Novosti, ki jih prinaša devetletna osnovna šola na začetku šolanja

Šolska obveznost

Vstop v šolo je s šestimi leti starosti, vključijo se otroci rojeni od 1.1. do 31.12.1996.

Timsko delo

V razredu je poleg učiteljice za polovico ur še vzgojiteljica. Pri delu sodeluje šolska svetovalna služba, računalnikar, knjižničarka in vodstvo šole.

Jutranje varstvo

Je oblika vzgojnega dela z otroki 1. razreda, ki potrebujejo varstvo. Otroci se vključujejo prostovoljno, s prijavo staršev. Varstvo bo vodila učiteljica ali vzgojiteljica.

Podaljšano bivanje

Šola ga bo organizirala po pouku in bo strokovno vodeno. Vsebovalo bo naslednje elemente: samostojno učenje, sprostitevno dejavnost, ustvarjalno preživljanje časa in prehrano.

Prihodi in odhodi otrok v šolo

Šolski prevozi bodo organizirani glede na potrebe in v dogovoru s starši. Varovanje otrok v cestnem prometu bomo reševali starši in šola v skladu z novim zakonom o varnosti cestnega prometa.

Obvezni program dela

Vsak dan bodo imeli 4 ure pouka, učili se bodo 6 predmetov:

slovenski jezik, matematiko, likovno vzgojo, spoznavanje okolja, športno vzgojo. Poleg tega bodo imeli 4 kulturne, 3 naravoslovne, 3 tehniške in 5 športnih dnevor.

Razširjeni program dela

Neobvezne dejavnosti so: jutranje varstvo, podaljšano bivanje, dopolnilni pouk, dodatni pouk in obšolske dejavnosti.

Na devetletko pripravljamo tudi starše.

Greta Jukič

Prevalje so prepoznavne tudi zaradi Bralne značke

Bralna značka je zagotovo slovenska kulturna znamenitost in tudi organizacijska posebnost. Mogoče nam bo kdaj to odkril tudi kak strokovnjak z mednarodno avtoriteto, ki ga bo prevzela zavirljiva rast te naše samorastniške bralne značke, ki se je rodila na Prevaljah. Osnovala sta jo prof. slovenskega jezika na šoli Prevalje, Stanko Kotnik in takratni ravnatelj, pisatelj Leopold Suhodolčan s prvo podelitvijo 22. maja 1961 prvim desetim bralcem. Potrebni je bilo več tisoč predanih mentorjev branju, da se je razvijala in ohranila, da je dočkala letos svojih častitljivih štirideset let.

Vse se je pričelo pri nas na Prevaljah, negovali smo idejo, jo razvijali, jo pošiljali med slovenske in zamejske šole in danes je častljiva dama s svojo ponosno zgodbo.

Nekoč

Morda samo za hip pobrskajmo po zgodovini prve podelitve na Prevaljah. V komisiji za preverjanje prebranega oz. prve skušnje, v nedeljo 21. maja 1961, so bili:

- ✱ Stanko Kotnik prof. slovenskega jezika,
 - ✱ Leopold Suhodolčan, ravnatelj,
 - ✱ Cveta Skobir, učiteljica angleškega jezika,
 - ✱ Marija Bračko, predsednica DPM,
 - ✱ Franc Kešpert, predsednik starešinskega sveta,
 - ✱ Franček Gutman, predsednik mladinske organizacije.
- Skušnjo ali razgovor o prebranem je opravilo deset učencev 6. in 7. razreda: Ivan Božič, Vojko Bračko, Marija Hacman, Lenka Ramšak, Ana Valente, Franc Potočnik, Vera Ukmar, Pavel Kobovc, Jože Pečovnik in Maks Murko. Seznam prebranih knjig se je od današnjega precej razlikoval, Solzice pa so ostale večna klasika Prežihove bralne značke še danes, del našega otroštva, mladosti in brevir Korošcev.

Danes

Mladi so jo vzeli za svojo, prostovoljno se odločajo zanjo in v tem je še poseben čar. Čutijo jo kot dolžnost, vendar kot dolžnost do sebe, do svoje rasti in ljubezni do knjige. Na sto in sto tisoče mladih jo je, to simbolno kovino s podobo pisatelja, stisnilo v roko ob podelitvi z občutkom samozavesti, uspeha prijaznega pogleda pisatelja in mentorjev. Osebna zmaga pač.

Lepa popotnica slovenskemu jeziku na poti v Evropo.

Dragoceno poslanstvo

Brez spodbud in vsaj majhnih tekmovanj bi nam življenje zagotovo potekalo manj polno in bolj pusto, ker bi bili prikrajšani za veliko doživetij in spoznanj. Tudi moj predlog v začetku leta 1960, da uvedemo bralno značko, je izhajal iz tega. Ponudili smo jo učencem, da bi si vsaj malo odprli vrata v bogato zakladnico besedne umetnosti. Vsak je bil in je postavljen pred pomembno izkušnjo: ali si želi in zmorem več ali imam zadosti volje in vztrajnosti. Seveda je pri tem

velika vloga doma. Odločiti se je mogoče in treba se je vsako leto znova. Za kulturno tekmo, kjer te nobeden ne mora spodrinuti. Za uspešen korak vsega dogajanja skrbijo izkušeni mentorji in drugi sodelavci, večidel so to seveda naši požrtvovalni učitelji. V celotni krog pa so poleg domicilne Zveze prijateljev mladine Slovenije vključeni še pisatelji in ilustratorji, uredniki in založniki, knjižničarji in knjigarnarji in še drugi.

Zupati si je treba, pa gre tako nekako sem zapisal ob desetletnici našega kulturnega gibanja, pa mi korektor, ker te besede v novih slovarjih žal ni, spremenil v zaupati. Zato bom zdaj poudaril oboje: zupati si in zaupati si! Kako je seme bralne značke klilo po vesoljni Sloveniji in kakšne dobre plodove je obrodilo, te mora navdati z zadovoljstvom, če se izrazim z bolj zmerno besedo. Lahko smo veseli vsi in si ob jubileju voščimo eden drugemu organizatorji in mladi tekmovalci. Veliko je učencev, ki sodelujejo osemkrat, nekateri še čez. Seštevek udeležb v štirih desetletjih se zdi čudežen: kar tri milijone uspešnih! Če bi si samo letošnji tekmovalci iz cele Slovenije segli v roke, bi se njihova vrsta vila ob vsej cesti med Mariborom in Ljubljano. Prvič pa jih je bilo za stotnijo in mi smo je bili nadvse veseli. Na prevaljski soli, kjer sem tedaj učil slovenščino, jih je ostalo zvestih odločitvi deset.

Kako so jim ob podelitvi odličij 22. maja 1961 žarela lica in kako je bil ganjen tudi ravnatelj Leopold Suhodolčan, predsednik odbora Prežihove značke, povedali bodo sami. Zdaj tekmuje že tretji rod na Koroškem in drugod.

Letošnja majska slovesnost ob štiridesetletnici prvih podelitev je praznik slovenske bralne značke po vsej naši domovini in zunaj nje.

Ker pa so moje besede namenjene Zborniku, posebej nazdravljam koroški znački in soli Prevalje.

Pozdravljeni, dragi prežihovci, sedanjci in nekdanji.

(Za Zbornik 40- let Prežihove bralne značke)
Stanko Kotnik

Vrtec Prevalje

Samostojni

Leto 2001 je bilo prelomno za JVVZ Vrtec Prevalje, saj smo postali samostojni zavod.

Orali smo ledino z zapuščino Občine Ravne na Koroškem in JVVZ Mežiške doline. Kljub temu, da naša zapuščina ni bila bogata, smo sistematično pristopili k tistim problemom, ki so nas najbolj pestili - pridobitev in ureditev novega oddelka v vrtcu Pod gonjami. Danes so ti prostori urejeni za potrebe in igro najmlajših otrok.

Preureditve

Delno smo sanirali streho, ki je puščala, v Vrtcu Zgornji kraj smo preuredili novo kotlovnico in začeli ogrevati na plin, uredili parkirišče za starše, saj je bilo zaradi varnosti otrok neprimerno parkiranje ob cesti.

Tudi na Lešah, kjer poteka naše vzgojno - izobraževalno delo v enem oddelku, smo v skladu s kurikulumom uredili igralnico z novim pohištvom, tako da je igralnica funkcionalna in primerna za predšolske otroke.

V obeh vrtcih smo obnovili že obstoječa zunanja igrala, saj je bila zaradi špiljenja neprimerna za igro otrok. Prav tako so enote sprotno dobivale ves potreben vzgojni material ter nujno potrebne telovadne rekvizite, skiroje in tricikle. Tudi prostore računovodstva smo opremili z pohištvom in računalniki, da lahko zavod posluje nemoteno. Čeprav v vrtcih nimamo primernih prostorov za upravo vrtca, smo zadovoljni s prostori, ki nam jih je namenila in odstopila Občina Prevalje.

Izobraževanje

Ob tem moramo poudariti tudi, da smo se lahko prvič udeležili prav vsi pedagoški delavci seminarjev na republiški ravni ter si tako pridobili nove oziroma nadgradili že obstoječe izkušnje.

V Vrtcu Prevalje upoštevamo in izvajamo nacionalni dokument Kurikulum za vrtce, ki upošteva tradicijo slovenskih vrtcev.

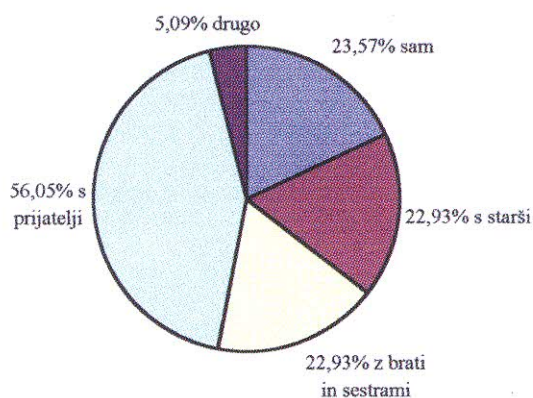
Razumevanje

Poudariti moramo, da ima tako Občina Prevalje kot Občinski svet precej posluha za naše potrebe, saj nam z rednimi dotacijami omogočajo realizacijo različnih dejavnosti. Takšno sodelovanje si želimo tudi za vnaprej, saj nas kljub postorjenemu, čakajo še nujno potrebna dela.

v.d. ravnateljica
Tatjana Grahovac

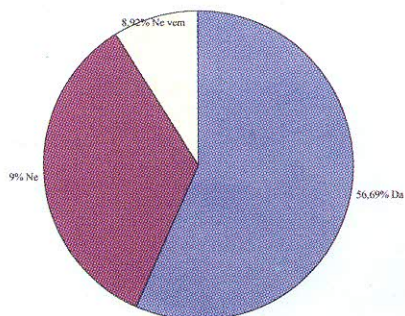
Preživljanje prostega časa

S kom najpogosteje preživljaš prosti čas?

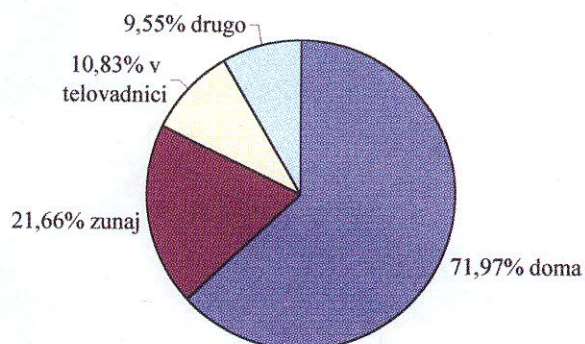
Vsebinska letošnje teme Šolske skupnosti ni izbrana naključno, saj se velikokrat sprašujemo, ne samo učitelji, predvsem starši, kako zaposliti otroka izven pouka. Naš cilj je, da bi učenci in vsa populacija pravilno vrednotila prosti čas s pomočjo različnih virov informacij, lastne samoiniciativnosti, spoznala različne načine in metode kvalitetne izrabe prostega časa, razvijala pozitivne medsebojne odnose ob preživljanju prostega časa, samostojnost, ustvarjalnost, pozitivno samopodobo, spoznavala kulturno in zdravo življenje.

Ali imaš dovolj prostega časa?

Raziskava, ki jo je izvedla Šolska svetovalna služba je pokazala marsikaj zanimivega, predstavljamo vam del tega. Poglejmo, kako so učenci odgovarjali na vprašanja. Ob koncu šolskega leta pa načrtujemo obširnejšo razstavo o preživljanju prostega časa naših učencev.

Kje najpogosteje preživljaš svoj prosti čas?

Šolska svetovalna služba

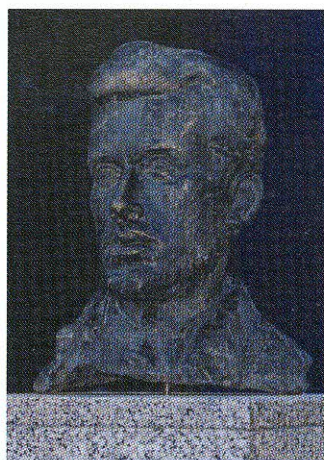
Alenka Miler, učenka z veliko začetnico

Kaj lepšega si bi želel učitelj kot imeti učenko, kot je Alenka. Sploh ne vem, ali je že bila kdaj pripravljena reči ne, ne bom, ne morem, se mi ne da... Toliko želje po znanju, po drugačnem delu, po raziskovanju. To je Alenka. O sebi je zapisala tole.

Sem osmošolka s turistične kmetije v Šentanelu, dela je pri nas veliko, zato moram poprijeti za vsako delo na naši turistični kmetiji; v kuhinji, za šankom ali zunaj. Z veseljem "pocartljam" tudi sestro Katarinco, ampak za učenje mi ostane še veliko časa. Zanimajo me vsi predmeti, prejela sem že številna priznanja. Pod mentorstvom prof. Ive Potočnik sem se lotila raziskovanja šentanelskega narečja... zanimivo! Naredila sem raziskovalno nalogo Primerjava govora vasi Šentanel s knjižnim jezikom in zanjo dobila srebrno sovo na državnem področju. Tudi v tem šolskem letu je preteklo že kar nekaj vode in v teh mesecih sem že izdelala raziskovalno nalogo Vpliv narečja na moj govor in priredbo Linhartove Županove Micke "Micka Mickasta".

Sem knjižni molj, vsa leta pridno zbiram bralne značke, hodim na računalniški krožek, nemiščino, pevske vaje, tečaj klekljanja in karate, h gledališkemu krožku... Mislim, da bi o sebi lahko pisala še veliko boljše marsikatera punca ali fant iz naše šole.

Franjo Golob

(Prevalje 1913 Domžale 1941)

Slikar, restavrator, odličen v grafiki, pogledal je za vsako kuliso, vrtal v vsako stvar hlastno je študiral, polemiziral s kritiki, predaval o umetnosti, razglabljal o stvareh, hotel je najti prave vire, ljudskim množicam namenjene umetnosti ter pomagati svojim ljudem z odkrivanjem skritih in doslej neznanih lepot na njihovi

lastni zemlji, v njihovi preteklosti. Prepričan je bil, da je "prasila" ustvarjanja zakoreninjena v starih ljudskih podobah in kipih, v rezljanih skrinjah, barvastem steklu, v ljudskih šegah in običajih, v pristni kmečki govorci in zvoku narodnih pesmi.

Benjamin Kumprej,
Teoretična diplomatska naloga

Anekdote iz šolskih klopi

Vprašanje: Razloži pomen besede OPETNAJSTITI!

Odgovor: Pomnožiti s petnajst.

"Zakaj se je plava garda imenovala plava garda?"

"Ker so služili kralju, ki je imel plavo kri."

Sošolca sta med uro zemljepisa že dalj žasa glasno razpravljala. Ko je gospe Mastek prekipelo, se je spravila na enega izmed njiju: "Daj enkrat mir! Kk si siten!"

On ji je odvrnil: "A jaz sem siten. A jaz?"

"Vidva, ja."

"No, sem pa tk vedu, da nisem bil jaz!"

Iz medmeta MU izpelji samostalnik!

Glagol: mukati

Samostalnik: krava

V 5. razredu smo imeli prvič fakultativni pouk nemščine. Vse nas je bilo zelo strah, kaj bomo morali povedati. Učiteljica je vprašala, kako se reče po nemško: "Sem iz Slovenije!"

"Opogumil se je Rok in rekel: "Ich bin made in Slovenija!"

Bilo je pri podelitvi Prešernovih nagrad v 7.b. Pri slovenščini smo se pogovarjali o Prešernovih nagrajencih. Povedali smo, da jo je dobil Gustav Gnamuš, ki je bil tudi slavnostni govornik. Tedaj se oglasi znan klepetalec: "Ali je še živ?"

Pri slovenščini beremo rešitve nalog zdaj učenci z leve, zdaj učenci z desne strani. Sedaj bere Domen, na njegovi levi sedi Ana. Učiteljica pa v eni sapi: "No, leva Ana, sedaj si pa ti na vrsti."

Anekdote so iz knjige **Pripovedovali so jih mati moja**, zbrane slovstvene folklore iz Vigredi v letih od 1956 do 2001.

Knjigo je izdala Osnovna šola Franja Goloba Prevalje s pomočjo sponzorjev v počastitev 40-letnice Bralne značke.

Zbrala in uredila jo je

Iva Potočnik.

Ob 50-letnici Društva upokojencev Prevalje

Upokojenci Prevalj smo v letošnjem letu proslavljali 50-letnico svojega delovanja. Na prireditvi v maju smo prejeli plaketo DU Slovenije, čestitke so se vrstile in ob branju poročil smo pravzaprav po tihem tudi sebi čestitali, pa vendar nekaj naredimo.

Trudimo se, da prisluhnemo slehernemu članu, pomagamo, organiziramo in naredimo z našimi številnimi dejavnostmi marsikomu življenje lepše, pestrejšo, predvsem pa humanejšo.

Prepričani smo, da se nam bo ob čedalje bolj razvejani in kvalitetni dejavnosti društva, pridružilo še več članov. Naši člani so zelo ustvarjalni, pojejo, igrajo, kegljajo, telovadijo, planinarijo, potujejo, pišejo, rišejo, se združujejo, skratka, pravi ustvarjalni vrvež, ki povečuje zadovoljstvo, pripomore tudi k prijetnejšemu bivanju na Prevaljah.

Veseli smo tudi, da se bo z odprtjem Doma za starejše občane na Prevaljah življenje marsikateremu pomoči potrebnemu Korošcu polepšalo, kraju pa bo prineslo nov življenjski utrip. Nekateri naši člani so letos praznovali 95 let starosti: Matilda Pečnik, Katarina Mak, Roza Vrhovšek. Veselimo se njihove čilosti in jim želimo še veliko zdravlja.

Društvo upokojencev

Gledališka skupina Prevalje-Mežica ustvarja že v četrto desetletje

Ustvarjalnost ljubiteljske kulture na Prevaljah pomeni nadaljevanje kulturnega dela nekoč, nadaljevanje kulturne tradicije.

Gledališka skupina Prevalje-Mežica koraka s svojo ustvarjalno potjo v četrto desetletje. Pričeli smo z Mišnico Agathe Cristie, oz. še prej s Koroško ohcetjo in z okteto izpod Uršlje. Iz okteta se je razvil Vres, iz dramskih ustvarjalcev uspešna Gledališka skupina Prevalje-Mežica pod vodstvom dolgoletnega režiserja Vilija Strela.

V vseh letih so se nam priključili številni ustvarjalci, eni so odnehali, drugi se kdaj pa kdaj ponovno aktivno vključijo, a kdor je enkrat zastrupljen z gledališčem, ostane gledališču zvest tako ali drugače.

Iz pogovora z amaterskim režiserjem Vilijem Strelom, dobitnikom letošnje častne jubilejne Linhartove značke

Tvoje ime se vedno omenja v zvezi z gledališkim amaterizmom. "Aha," pogosto rečejo, "če režira Vili, bo gotovo vredeu." Od kdaj tako, Vili Strel, starosta koroških amaterskih režiserjev?

Moje prvo srečanje z gledališkim besedilom so bili partizanski mitingi, ki so jih v moji rojstni hiši na Breznici pri Žireh prirejali partizanski kulturniki v letih 1943-1945. Kot otrok vojne sem kot dvanajstletni fantič z velikim navdušenjem pomagal postavljati oder pri kmečki peči, seveda zaveso iz rjuh, kulise iz kartonov... Tako se je pričelo...

In kako si začel na Prevaljah?

Na Prevalje sem se preselil 1965. in kaj hitro našel somišljenike. Velike zasluge ima Albin Kranjc, ki je bil iniciator gledališke in tudi pevske kulture na Prevaljah. Začeli smo s proslavami, partizanskimi mitingi, zabavnimi večeri in prišel sem do Mišnice, kjer je pravzaprav začetek te združene gledališke skupine Prevalje-Mežica. Nastopili so Zdravko Laznik, Greta Jukič, Mara Rupar, Herman Vehovar, Iva Čepin; vsi, razen pokojnega Zdravka, sodelujejo še danes. Tem so se pridružili še mnogi igralci in sodelavci, ki so vsak na svojem področju veliko prispevali, Laci Küzma, Folti Arnold, Mirjam Lapajne in še in še...čez dvesto se jih je zvrstilo v tridesetih letih.

S pomočjo koga si strokovno rasel?

Moj mentor je bil pokojni režiser, tajnik Združenja gledaliških skupin Slovenije, Marjan Belina. Spominjam se podrobno, kako je Marjan delal z našo skupino; predvsem sem z njim prav strokovno kot asistent režije delal Scapenove zvijače

Pa gledalci po tridesetih letih?

Gledalci začutijo, kaj je sprenevedanje, kaj je prava gledališka igra. Samo tisto kar pride iz srca, pride do gledalca. Postali so zahtevni, film, radio, TV so naredili svoje. Tudi rast igralcev je velika, slepo posnemanje

režiserjevih zahtev jih ne zanima več. In to je prava perspektiva.

Kaj bi povedal za konec?

Vesel sem, da sem našel v ansamblu Štirje letni-časi izredne sodelavce, polnijo mi baterije...s pozitivno energijo, odlična sta Toni in Tomaž Apohal. Moram pa povedati, da iščem naslednika, z največjim veseljem bi mu pomagal.

G.J.

Trideset let moškega zbora Vres

Koncert pred polno dvorano

Osemnajstega maja 2001 je Moški pevski zbor VRES na Prevaljah izvedel svoj trideseti jubilejni koncert. Mnogi med vami, dragi bralci, ste ta lep dogodek spremljali v živo, saj je bila dvorana Druženega doma povsem napolnjena. Mnogi ste gotovo pogledali tudi posnetek na lokalnem TV programu, ki pa žal ne more pričarati vzdušja iz dvorane. Dve in pol ure lepega petja in umetniške besede dramskega igralca Poldeta Bibiča, našega krajana Mitje Šipka in povezovalca Jureta Berložnika, so dodale poseben čar temu umetniškemu večeru. Za spremembo je bil koncertni spored postavljen tako, da so si izmenično sledile umetna in narodna pesem z veličastnim zaključkom vseh nekdanjih in sedanjih pevcev z mogočno narodno pesmijo.

Častni gost je bil predsednik Milan Kučan

Praznik Vresovcev je s svojo prisotnostjo počastil tudi predsednik države g. Milan Kučan.

Vresovci so ob tej priliki izdali tudi koncertno knjižico z lepimi prispevki znanih kulturnikov, v katerih se utrne premnoga tehtna misel o našem pevske amaterizmu in njegovem pomenu.

Tako je svetovalka za glasbeno umetnost na Ministrstvu za kulturo, ga. Sonja Kralj, v svojem prispevku zapisala tudi naslednje: "Zato ste ljudje, ki ste po vsak dan daljših in napornejših službah še pripravljeni žrtvovati svoj osebni in družinski čas za dejavnost, katere posledic ne morete parkirati pred hišo, še prav posebej dragoceni. Tako zelo, da je pravzaprav čudno, da si kakšen zagnan državni birokrat doslej še ni izmislil kakšnega posebno zapletenega zaščitnega zakona, da Vas obdržimo."

Pevci, ki je Vresu ostal zvest vseh trideset let, se je z zborom sestal 3.028 krat na vajah, koncertih, nastopih, turnejah, tekmovanjih, pogrebih, opravil je desetstisoč ur "šihov".

Povezovalci so izračunali, koliko delovne dobe je prislužil, ki pa se nikjer ne beleži. Vres ima veliko jubilarcev, ki so v zboru peli pet, deset, petnajst, dvajset, petindvajset in trideset let.

Vsem za ta dragoceni prispevek izrekamo iskreno zahvalo.

Ponosni smo, da imamo v našem kraju zbor, ki je svojo kvaliteto mnogokrat potrdil na tekmovanjih in na turnejah po svetu vedno požel veliko navdušenja s slovensko narodno in umetno pesmijo in pesmimi drugih narodov.

Jakob Rožič

Vresovci smo letos prepevali tudi na Korziki in Sardiniji

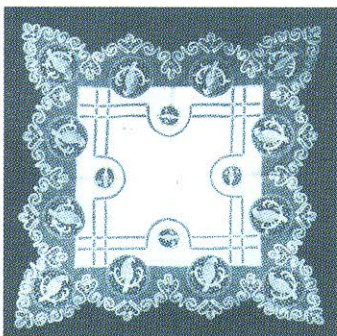
Ob okroglem jubileju, ob 30-letnici uspešnega dela moškega pevskega zbora Vres s Prevalj, smo pevci združili prijetno s koristnim in sredi septembra odpotovali v tople kraje. Obletnico smo dostojno proslavili na osrednjem koncertu na Prevaljah, na nacionalni pevski reviji Naša pesem pa smo prejeli bronasto priznanje, kar je zbor utrdilo med elito slovenskih moških pevskega zborov. Po pevski turneji, po Kanadi in ZDA pred dobrima dvema letoma, je bila tokratna pot po Korziki in Sardiniji novo gostovanje koroških pevcev na tujem. Vresovci smo tako doživeli nepozabna sredozemska otoka in na priložnostnih nastopih poslušalcem predstavili lepote koroške narodne pesmi. Povsod je bila naša pesem toplo sprejeta. Na poti po Italiji smo se ustavili v Pisi in prepevali pod slovitim poševnim stolpom, na Sardiniji pa smo zapeli v arheoloških ostankih prvega parlamenta, ki naj bi bili iz 16. stoletja pred našim štetjem. Vresovci smo pred leti že prepevali v grškem amfiteatru v Mikenah, pred dvema letoma v palači OZN v New Yorku in čas bo že, da zapojemo še v palači slovenskega parlamenta.

Dušan Petrovič

Odsev čipk v porcelanu ali odmevna razstava ob deseti obletnici klekljanja na Koroškem

Pričelo se je na Prevaljah, danes živi po vsej Koroški po zaslugi Marije Apohal, Gorenjke, ki je prinesla na Koroško novo znanje.

Tokrat so bile klekljane čipke, klekljarice s Prevalj in Raven razstavljene v družbi porcelana v Likovnem salonu na Ravnah.

Odmevno razstavo je obiskalo čez tisoč obiskovalcev, za deseto obletnico dela veliko priznanje vsem Korošicam, ki so se naučile bele umetnosti.

Izjava Mire Kejžar, velike strokovnjakinje klekljanja iz Idrije, da je potrebno klekljarice, ki so zmožne

narediti tako razstavo, upoštevati kot velik klekljarski center v Sloveniji. Veliko priznanje strokovnjakinje. Čestitke se ob slovenščini v Knjigi vtisov nizajo tudi v japonščini, cirilici, nemščini, kar priča, da ljudje niso neobčutljivi za lepoto. Uspela razstava, čez pet let se vidimo ponovno.

Mohorjan V tretjem letu

Kulturno društvo Mohorjan Prevalje vključuje:

- ✱ Otroški župnijski zbor (vodi ga Helena Buhvald),
- ✱ Mešani študentski zbor Mohorjan (vodi ga Marjan Berložnik),
- ✱ Župnijski mešani pevski zbor (zborovodja Jožko Kert),
- ✱ Komorni orkester (vodi ga Lucija Koležnik v sodelovanju z Juretom Gradišnikom),
- ✱ Koncertna dejavnost (prof. Renata Mirkac in Jožko Kert),
- ✱ Izobraževalni programi (dr. Janez Gorjanc),
- ✱ Založništvo (Jožko Kert s sodelavci).

Društvo vključuje preko sto aktivnih članov.

Ob pregledu letošnje bere pa je vendarle potrebno poudariti nekatere pomembnejše dogodke v tem letu. Jubilejno leto, 150. obletnico Mohorjeve družbe, je tudi naše društvo delovno obeležilo. V tem letu smo izdali kar tri knjižice:

Janka Sušnika **Pripoved rimskih nagrobnikov iz Dobje vasi**

Toneta Sušnika **Leše**

Franca Sušnika **Prevaljska legenda.**

Sodelovali smo tudi pri izdaji knjige dr. Alojza Kuharja **Pokristjanjevanja Slovencev in Nemško slovanska meja v vzhodnih Alpah**. To knjigo je izdal Koroški muzej z Raven v sodelovanju z Mohorjevo iz Celovca, Ljubljane in Gorice. Vse te knjige lahko dobite pri članih našega društva.

Letošnje leto je tudi jubilejno leto za našo koncertno dejavnost. Ob tej priložnosti smo izdali zloženko **Desetletje koncertnih sezon** in v njej zabeležili nad sto glasbenih dogodkov v farni cerkvi in Družbenem domu v minulih desetih letih. Lep kulturni jubilej!

Tudi letos smo izdali **društveni koledar**, tokrat z motivi slikarja **Leandra Fužirja**, našega rojaka, ob njegovi šestdesetletnici rojstva.

Ob tem pisanju nikakor ne smemo prezreti izjemnega dogodka v tem letu: že tretjič smo poromali v zamejsko Koroško. Po prvem ogledu Podjune, lanskem obisku Roža, smo se letos podali med Ziljane. Redko nas zanese pot v ta odmaknjeni in skrivnostni svet Zilje, svet starodavnih koralov, šeg in štehvanja in lepih napevov ljudske pesmi, doline, ki je dala Slovencem toliko umnih mož. Preko sto Prevalčanov se je podalo z nami na to pot in nobenemu ni bilo žal dneva. Nasprotno: drugo leto si vsi želijo ponovnega druženja z nami, ko se bomo podali v odmaknjeno in pozabljeno Rezijo, najzahodnejši del slovanstva.

SUŠNIKOVI DNEVI, ena osrednjih kulturnih prireditev našega društva in Občine Prevalje, so tudi letos ponudili našim občanom bogat program. Srečanje s Slovensko filharmonijo (tretjič v zadnjih letih), s pevskimi zbori iz Podjune in domačimi na koncertu Mlada pesem Korotana, z baletniki iz Ljubljane in Osterčevo glasbo in s predstavitev dela dr. Josipa in dr. Jaroslava Šašlja, je vnovič obogatilo kulturno podobo naših Prevalj in vsem sodelujočim od Celovca do Ljubljane vnovič pokazalo, da sodijo naše Prevalje s svojo kulturno dejavnostjo med ugledne kulturne centre naše domovine.

Prepričani smo, da dejavnost našega društva lepo dopolnjuje kulturno podoba kraja in občine, da s svojo široko zastavljeno dejavnostjo povezujemo društva v kraju in se povezujemo z drugimi domačimi društvi in kulturniki izven doline. Še posebej to velja za zamejsko Koroško.

Prav je tudi, da posebej omenimo pozornost do mladih: veseli smo pomnožitve v otroškem zboru, z velikim veseljem spremljamo lepo rast študentskega zbora, ta nas je letos še posebej presenetil z odličnim drugim letnim koncertom. Upajmo, da bo mladinski komorni orkester v letošnjem letu že polno zaživel, kar bo za Prevalje velikega pomena. Delovanju mladih velja torej naša posebna skrb.

Dovolite mi, da si ob koncu tega prispevka sam zastavim vprašanje in nanj tudi ogovorim. Na vprašanje, katere tri

želje imam na področju kulture, odgovarjam z naslednjim:

- ✱ da bi naš Družbeni dom uredili v dostojen kulturni hram, kakršnega si prevaljska kultura zasluži,
- ✱ da bi v naslednjem letu končno uredili spominski park naših uglednih kulturnikov in
- ✱ da bi naš pihalni orkester dobil ustrezne vadbene prostore.

Hvala vsem sponzorjem in darovalcem, ki so nam letos pomagali pri uresnitvi naših programov; Ministrstvu za kulturo, Javnemu skladu RS za kulturne dejavnosti, Občini Prevalje, gospodu župniku Gabrijelu Cizlu, ki omogoča izvedbo koncertov v farni cerkvi in vsem obiskovalcem naših prireditev.

Srečen božič in veliko lepega ob kulturnih dogodkih v novem letu Vam želimo člani kulturnega društva Mohorjan.

Jožko Kert,
predsednik

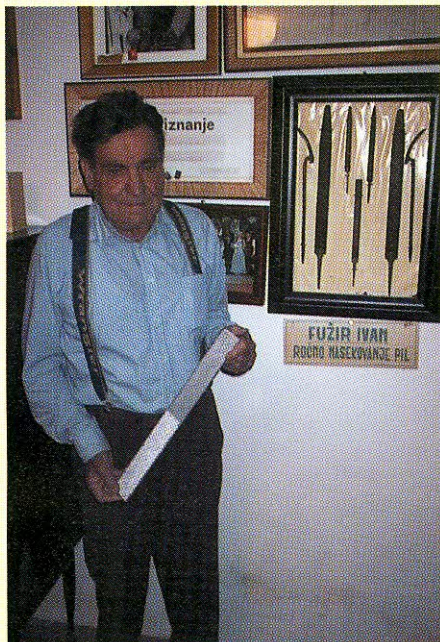
Nekatere prireditve in dogodki, ki so nas družili, razveseljevali in navduševali

februar	Naš kraj v kulturni podobi, slovesnost ob slovenskem kulturnem prazniku
marec	Smučanje z Everesta predavanje Nadomestna mati, gledališka predstava DU Štirje letni časi, premiera gledališke skupine Prevalje-Mežica Materam za materinski praznik, koncert KD Mohorjan Valček polka, koncert narodno zabavne glasbe
april	Odprtje šolske kuhinje na osnovni šoli Prevalje
maj	Literarni popoldan ob 40- letnici Bralne značke Osrednja republiška slovesnost ob 40- letnici Bralne značke na Prežihovini Slovesnost ob 30- letnici Vres-a Naš kraj, javna radijska oddaja o Prevaljah
junij	Za našo varnost, kviz o varnosti o prometu za sedmošolceve Koroške Foxy Teens, koncert ob zaključku šolskega leta 2. letni koncert Me ŠPZ Mohorjan Odprtje doma ALTRA za ljudi s težavami v duševnem zdravju Proglasitev občinskega praznika občine Prevalje, razvitje zastave in predstavitev grba 26. junij - občinski praznik Osrednja proslava Mežiške doline ob 10. obletnici dneva državnosti na Holmcu Odprtje pešpoti na Holmcu Odprtje obrtne cone Šlokn Koncert Karantanije v parlamentu Koncert ob farnem prazniku Jesenska srečanja Žurka za punce Koncert Tereze Kesovije, Jasne Zlokič Odkritje doprsnega kipa Franju Golobu Zvoki koroških trobent, KD Mohorjan Koncert iz naših krajev Koncert Collegium Cantorum, KD Mohorjan
julij	
avgust	
september	
november	30 let gledališke skupine Prevalje-Mežica Sušnikovi dnevi Koncert Slovenske filharmonije, KD Mohorjan Življenje in delo dr. Josipa in Jaroslava Šašlja, KD Mohorjan Baletni večer mladih koreografov, KD Mohorjan
december	Odprtje Doma starejših Na Fari Veseli tobogan, javno snemanje oddaje z učenci Mohorjanov božični koncert Silvestrovanje na prostem

Prevaljčan, ki je prišel v Guinnessovo Knjigo rekordov

Ivan Fužir

Pogosto smo ga srečevali na Prevaljah, Fužirjevega Vanča, ko je koračil po glavnem trgu in z mimoidočimi modroval, najraje

seveda o svoji drajeri. Pravzaprav tudi sam ni več verjel, da mu tovarna vrne njegovo zaobljubljeno drajerco, ki mu jo je nekoč izgovoril lastnik Ignac Urbancl, obrtni mojster s Prevalj. Zgodba sega v leto 1945, ko se je Ivan izučil obrti pri mojstru Urbanclu na Prevaljah.

Ta mu je obljubil za nagrado, če se izuči obrti, stroj za ročno nasekovanje pil Anton Fisher Gesellschaft.

Vanč stroja ni imel kam dati, ko pa si je zgradil hišo, je ostal stroj v lasti Tovarne rezalnega orodja Prevalje, kamor je bila premeščena večina Urbanclovih strojev.

Stroj danes kot zgodovinski eksponat krasi dvorišče nekdanje tovarne TRO, danes Preventa.

Morda bo kdaj našel ustreznejše mesto tudi z ostalim orodjem in mojstrsko izdelanimi pilami in drugo dokumentacijo, ki jo je ohranil in negoval Vanč Fužir. Družina je

njegovo zapuščino skrbno shranila. Tudi sicer je bil Vanč Fužir zanimiva osebnost. Ni bilo dogodka ali zanimive osebnosti, o katerem ne bi pisal v svoje zvezke.

Kar zajeten kup zgodb, pripovedi, dogodkov se je nabralo, zapisano z okorno pisavo, skrbno in varčno od roba do roba.

Danes Fužirjevega Vanča ni več med nami. Spominjali se ga bomo kot Prevaljčana, ki je prišel v Guinnessovo Knjigo rekordov kot mojster za ročno nasekovanje pil.

Prevaljski filmski amaterji so z njim posneli nekaj kratkih filmov (škoda, da ne delujejo več), sam je celo napisal scenarij za Piskroveza.

Gotovo bo prišel čas, ko bomo tudi na Prevaljah našli prostor in na ogled postavili marsikaj, kar bi radi izstrgali iz pozabe.

G.J.

Utrinki iz vsakdana

Jesenska srečanja na Prevaljah
Žurka za punce

Jesenska srečanja na Prevaljah
Plesna skupina Magic dance

Sportna dvorana postaja že pretesna

Dr. Franc Kotnik, priznani narodopisec in književni zgodovinar, se je rodil kot kmečki sin 20. nov. 1882 na Dobrijah na Koroškem (umrl 1954). Po obisku ljudske šole v Celovcu, je končal gimnazijo v Celovcu in nato se študij slavistike. Na celovski gimnaziji je poučeval latinščino, grščino in slovenščino. Po plebiscitu se je vrnil v Slovenijo, postal šolski nadzornik za srednje šole, po upokojitvi pa je postal še ravnatelj Mohorjeve družbe v Celju. Znanstveno se je ukvarjal z narodopisjem, zbiral ljudsko blago, najtemeljitelje se je poglobil v ljudskega pisatelja in pesnika Andreja Shusterja - Drabosnjaka, o katerem je spisal tudi doktorsko disertacijo. Kot etnograf je raziskoval pasijonske in druge igre med koroškimi Slovenci. Njegove Storie so prvič izšle v letu 1924, v njih je objavil tri različice pripovedke Devica Marije na Jezeru.

Prevaljska storija

Tam, kjer so se razprostirale nekoč prevaljske fužine, Farska ves in Guštanj, je ležalo nekoč jezero. Na Temeljnovem vrhu pa je živel ob obrežju imovit graščak, ki je imel tri lepe hčerke. Prvi je bilo ime Marija, drugi Barbara, tretji pa Rozalija. Kaj rade so se hčerke vozile v čolnu po jezerski gladini. Obiskovale so sosednjega graščaka na severni strani jezera, koder teče sedaj železnica. Ko so se na večer vračale domov, je hud vihar razburkal jezerske valove in premetaval ladjo kakor orehovo lupino. Ni bilo pomoči, hčerke so utonile.

Graščak je ukazal hlapcem, naj iščejo otroke, a vse zaman. Niti najmanjšega sledu ni bilo o njih. Graščak se zaobljubi, da hoče tam, kjer bo našel trupla, sezidati svetišča. Prišla je velika vidra in prejedla v soteski pri Guštanju velikansko skalo, da je voda mogla odtekat. Še danes leži tu peč v Meži in se imenuje Votla peč, pod njo pa teče Meža.

Jezero je usahnilo in našli so trupla. Kjer je našel grof hčerko Marijo, je sezidal cerkev na čast Devici Mariji, ki se še danes imenuje Devica Marija na Jezeru. Kjer je našel hčerko Barbaro, je postavil cerkev sv. Barbare in kjer je našel Rozalijo, pa je sezidal votlino, v kateri počiva Rozalija.

Franc Kotnik
Storie

Koroške narodne pripovedke in pravljice

Izdajatelj: Občina Prevalje, Trg 2a, 2391 Prevalje, telefon: 02 824 61 00, faks: 02 824 61 24, E-pošta: obcina@prevalje.si
Gradivo pripravili: Stanko KUMPREJ, Franica PORI, Marjetica TASIČ BUKOVEC, Jelka KLEMENC, Borut BONČINA, Greta JUKIČ
Urednik: Danilo VUTE
Uredniški odbor: Stanko KUMPREJ, Franica PORI, Borut BONČINA
Lektorirala: Greta JUKIČ
Fotografije: Arhiv Občine, arhiv OŠ FRANJA GOLOBA PREVALJE (Franc KEBER, Franci ŠTREKELJ), Franc OCEPEK, Grega BERLOŽNIK
Gradivo uredila: Greta JUKIČ, Stanko KUMPREJ
Oblikoval: Borut BONČINA
Priprava in tisk: KOROŠKA TISKARNA d.o.o., Slovenj Gradec
Naklada: 2300 izvodov

DDV je obračunan z nižjo stopnjo (8%) v skladu s 7. točko 25. člena zakona o DDV